

Міністерство освіти і науки України

Малинський фаховий коледж

СХВАЛЕНО
на засіданні
педагогічної ради
протокол № 1
від 13.08.2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом № 125
від 17.08.2022 р.

**ЗГІДНО
З ОРИГІНАЛОМ**

ПОЛОЖЕННЯ

**про вибірккові навчальні дисципліни та порядок їх
обрання студентами
в Малинському фаховому коледжі
(нова редакція)**

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання студентами (далі – Положення) в Малинському фаховому коледжі (далі – Коледж) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», визначає права осіб, які навчаються в Коледжі на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить 25% загальної кількості кредитів ECTS, передбачених для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, та 10% - для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Навчальні дисципліни за вибором здобувача вищої та фахової передвищої освіти – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.

Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибірових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибірових навчальних дисциплін Коледжу (далі – Каталог).

1.3. Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів для певного рівня освіти за циклами загальної та професійної підготовки, який є уніфікованим для всіх рівнів освіти та спеціальностей Коледжу. Каталог формують завідувач кафедри, голови циклових комісій до початку навчального року, забезпечують також підготовку відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених в каталог, та його розміщення на платформі iCloud і в електронній бібліотеці коледжу.

1.4. Навчальний план підготовки здобувачів вищої та фахової передвищої освіти складається з обов'язкової, вибірової, практичної компонент та атестації.

1.5. Вибіркова компонента формується з навчальних дисциплін загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків праці тощо. Вибіркові дисципліни з інших освітніх програм (за уподобанням здобувача освіти) забезпечують реалізацію особистих освітніх інтересів та уподобань здобувачів освіти.

1.6. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої, фахової передвищої освіти передбачає вибір окремих дисциплін з Каталогу на відповідний навчальний рік, семестр.

1.7. На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача вищої, фахової передвищої освіти, що включає всі дисципліни обов'язкової та вибіркової компоненти з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньої програми за певною спеціальністю.

1.8. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ECTS вибіркового навчальних дисциплін відображені у освітньо-професійній програмі (далі ОПП), навчальному плані підготовки здобувачів вищої, фахової передвищої освіти. Вибіркові навчальні дисципліни представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю. Здобувач вищої, фахової передвищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із іншої ОПП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

1.9. Не рекомендується передбачати курсові роботи, навчальні практики, екзамени з дисциплін, що пропонуються у вибірковій компоненті за вибором здобувача освіти. Перелік дисциплін вільного вибору переглядається кафедрою, цикловими комісіями щороку. Зміст вибіркового дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів.

Вивчення вибіркового навчальних дисциплін здобувачами вищої, фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі та затвердженим розкладом навчальних занять.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами вищої, фахової передвищої освіти вибіркового навчальних дисциплін

2.1. Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркового дисциплін:

1) подання кафедрою (цикловими комісіями) до відділення переліку дисциплін та їх силабусів, запропонованих для вільного вибору студентам у розрізі навчальних курсів (семестрів);

2) формування кафедрою (цикловими комісіями) Каталогу навчальних

дисциплін з силабусами для вільного вибору студентам (за курсами і семестрами);

3) для формування індивідуального навчального плану здобувача вищої, фахової передвищої освіти на певний навчальний рік в розрізі семестрів, складається інструкція для студентів щодо особливостей вибору дисциплін, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркового навчального дисциплін, наводяться їх обсяги, кількість у розрізі дисциплін за спеціальністю та за уподобаннями. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг дисциплін (обов'язкових та вибіркового) у семестрі має становити 30 кредитів ECTS, в навчальному році – 60;

4) розміщення на сайті Коледжу інструкції та Каталогу, силабусів дисциплін, ознайомлення з ними здобувачів вищої, фахової передвищої освіти;

5) здійснення вибору здобувачами вищої, фахової передвищої освіти навчальних дисциплін з Каталогу і формування груп студентів для вивчення вибраних дисциплін за курсами, семестрами. Підготовка проєкту наказу директора щодо формування списків груп здобувачів вищої, фахової передвищої освіти (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою у одній групі) і організація вивчення вибіркового навчального дисциплін;

6) завідувачу випускової кафедри, головам випускових циклових комісій, кураторам (класним керівникам) академічних груп у період з 01.02. до 01 квітня (для здобувачів вищої, фахової передвищої освіти старших курсів) та з 01 вересня до 30 вересня (для студентів 1 курсів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», які вступили на базі ПЗСО, вищої освіти, ОКР «кваліфікований робітник») забезпечити проведення процедур формування вибіркового компоненти індивідуального навчального плану.

При цьому необхідно враховувати, що вибіркового компонента навчального плану становить не менше:

для здобувачів освітнього ступеня бакалавр:

- обсяг освітньо-професійної програми 240 кредитів – 60 кредитів ECTS (1800 год.).

для здобувачів освітньо-професійної програми фаховий молодший бакалавр:

- обсяг освітньо-професійної програми 120 кредитів – 12 кредитів ECTS (360 год.);

- обсяг освітньо-професійної програми 180 кредитів - 18 кредитів ECTS (540 год.).

7) вивчення дисциплін за вільним вибором здобувачів розпочинається:
- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на базі ПЗСО – з 5-го семестру; на базі освітнього ступеня молодший бакалавр (ОКР «Молодший спеціаліст») – з 3-го семестру;

- для фахового молодшого бакалавра на базі БЗСО (термін навчання 3 роки 5 місяців або 3 роки 10 місяців роки) - з 5, 6, 7 семестру (залежно від ОПП); на базі БЗСО (термін навчання 2 роки 10 місяців) – з 5 семестру; на базі ПЗСО (термін навчання 2 роки 10 місяців) – з 4, 5 семестру (залежно від ОПП); на базі ПЗСО (термін навчання 2 роки 5 місяців або 1 рік і 10 місяців) – з 3 семестру; на базі ОКР «кваліфікований робітник» (термін навчання 1 рік і 5 місяців, 10 місяців) – з 2 семестру.

8) подання здобувачем вищої, фахової передвищої освіти до 01 листопада та до 01 квітня заяви на ім'я директора Коледжу про перелік вибіркового навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році. Заяви здобувачів вищої, фахової передвищої освіти зберігаються у відділенні до 25 грудня року вибору дисциплін;

9) на підставі поданих заяв завідувачі відділеннями, складають списки здобувачів вищої, фахової передвищої освіти та формують їх у групи з чисельністю (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою у одній групі) до 10 листопада та до 10 квітня.

10) після закінчення процедури обрання вибіркового навчальних дисциплін завідувач відділення формує проєкт наказу, відповідно, до 25 листопада та до 25 квітня про затвердження списків студентів з вивчення вибіркового навчальних дисциплін у розрізі курсів, спеціальностей, або освітніх програм. На підставі оприлюдненого проєкту наказу формується уточнений контингент студентів із зазначенням дисциплін та кількості студентів, що обрали їх для вивчення;

11) у разі, якщо для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни не сформовано групу з мінімальною кількістю здобувачів вищої, фахової передвищої освіти, то здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік дисциплін, які не будуть вивчатися. Після цього здобувач протягом тижня повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої є кількісно сформована група.

2.2. Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба і т.д.) своєчасно не визначився з вибірково навчальними дисциплінами, то він має право їх обрати протягом першого тижня після того, як він з'явиться на навчання.

Здобувач вищої, фахової передвищої освіти, який не визначився з переліком вибіркового навчальних дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих дисциплін, які визначить

гарант освітньої програми, або завідувач випускової кафедри, голова циклової комісії.

2.3. Обрані здобувачем вищої, фахової передвищої освіти вибірккові навчальні дисципліни вносяться до індивідуального навчального плану та включаються в навчальне навантаження кафедри, циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибірккових навчальних дисциплін до індивідуального навчального плану здобувача такі дисципліни набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. Навчально-методичне забезпечення вибірккових навчальних дисциплін

3.1. До викладання вибірккових навчальних дисциплін можуть бути залучені кафедра, циклові комісії Коледжу та провідні науково-педагогічні працівники інших ЗВО, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності кафедри, циклової комісії, якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів вищої, фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями. Кафедра, циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибірккових навчальних дисциплін.

3.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірккових навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти, до 01 лютого кожного навчального року подають на випускову кафедру (випускові циклові комісії) витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

3.4. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами вищої, фахової передвищої освіти навчальних дисциплін, науково-педагогічним, педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з гарантом освітньої програми та завідуючим відділенням.

3.5. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибірккових навчальних дисциплін у ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях кафедри та циклових комісій Коледжу із залученням гаранта освітньої програми, стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення, або переведення здобувачів вищої, фахової

передвищої освіти перезарахування вибіркових дисциплін проводиться завідуючим відділення та завідувачем випускової кафедри, випусковими цикловими комісіями на підставі академічної довідки, виданої здобувачу освіти в установленому порядку.

4.2. Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу здобувачем вищої, фахової передвищої освіти проводиться відповідно Положення коледжу про перезарахування дисциплін.

4.3. В окремих випадках директором Коледжу може прийматися рішення щодо перезарахування вибіркових навчальних дисциплін здобувачам вищої, фахової передвищої освіти, які були освоєні ними в рамках програм академічної мобільності.

4.4. У випадку здобуття освітнього ступеня бакалавра за скороченим терміном навчання на базі освітнього ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), за письмовою заявою студента і згодою випускової кафедри можливе перезарахування вибіркових дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін циклу вільного вибору в період здобуття освітнього ступеня молодшого бакалавра.

4.5. Внесення змін до порядку реалізації вільного вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється за згодою органів студентського самоврядування Коледжу.

Погоджено:

Заступник директора з
навчальної роботи

Л.О. Ковальчук

Заступник директора з
виховної роботи

Т. Є. Вербицька

Завідуючий навчально-
виробничою практикою

М. І. Лафренко

Завідувачі відділеннями

В. В. Сахнюк
І. В. Бондарук
С. М. Венгель